

§ 13 Ympäristöviranomaisen lausunto Tornimäen tuulivoimalan ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Mielestäni lausuma on liian suppea, siitä puuttuu paljon tärkeitä asioita, joita rakennus- ja ympäristölautakunnan tulisi huomioida lausunnossa. YVA selostus ei ole osittain ajantasalla, joiltakin osilta pitäisi pyytää uudet lausunnot.

Lausuman takana on kuitenkin lautakunta.

Tornimäen havainnekuvat YVA-selostuksen kaikki havainnekuvat on esitetty panoraamakuvina. Panoraamakuvat vievät voimalat kauemmaksi kuin mitä ne todellisuudessa ovat. Panoraamakuvien rinnalla olisi pitänyt esittää havainnekuvia, jotka vastaavat 50 mm objektin kuvakokoa. Ne ovat pääsääntöisesti parempia, kuin panoraamakuvat, joissa voimalat katoavat lähes kokonaan horisonttiin. Kuvissa voimalat uppoavat myös paikoin harmaaseen pilvitaustaan ja puuston taakse. Yöajan havainnekuviissa ei näy lentoestevaloja lainkaan. YVA-selostuksen havainnekuvat ovat ympäristöministeriön uusimman vuoden 2024 ohjeen vastaiset. Valokuvasoitteet, kuten muukin havainnollistava materiaali tulee tehdä niin, ettei uusien rakenteiden näkymistä vähätellä. Tuulivoimaloita ei pidä pyrkiä häivyttämään kuvissa, vaan niiden näkymistä voidaan jopa jonkin verran korostaa, jotta kuva olisi luettavampi. Valokuvasoitteet laaditaan tyypillisesti kirkkaassa päivänvalossa, hyvissä sääolosuhteissa otettuihin pohjakuviin. Numerola Oy on tehnyt havainnekuvia Tornimäen voimaloista 50 mm objektilla. Niissä Särsjärven vastarannalla tuulivoimalat näkyvät todella massiivisina ihan eri tavalla kuin Abo Energyn kuvissa. Raahen Kopsa III tuulivoimahankkeen Rambollin havainnekuvasa (Lähde 4 ja Liite 3 Kopsa III, Raahen) etäisyys lähimpään voimalaan on 1.6 km ja voimaloiden napakorkeus on 170 m, kokonaiskorkeus 240 m, roottorin halkaisija 140 m. Kun sitä vertaa tuohon Abo Energyn kuvaan Särsjärveltä, jossa voimaloiden suuremman kokonsa vuoksi tulisi näkyä paremmin ei voi kuin ihmetellä Abo Energyn harhautusta, kun niitä tuskin näkyy lainkaan. Lisäksi YVA-selostuksesta puuttuvat kokonaan havainnekuvat Päijänteeltä koska kuvaajalla ei ollut venettä?

Ympäristövaikutusten IMPERIA arviointi Tuulivoimarakentaminen on lisääntynyt viime vuosina voimakkaasti ja yksittäisten voimaloiden koko on kasvanut merkittävästi. Tuulivoimalat vaikuttavat maisemaan erityisesti suuren kokonsa vuoksi. Maisemaa voivat muuttaa voimaloiden lisäksi myös tarvittavat sähkönsiirron rakenteet. Maisemavaikutusten arvioinnin avulla on ratkaistava, ovatko kyseinen alue ja ympäröivä aluekokonaisuus ominaisuuksiltaan sellaisia, että sinne voi sijoittua luonteeltaan teollisia, suurimittakaavaisia rakenteita. Abo Energyn ympäristövaikutusten arvioinnissa on käytetty Jyväskylän yliopiston (2018) Imperia-hankkeessa kehiteltyjä menetelmiä. Vaikutuskohteen herkkyys luokitellaan tuulivoimapuistohankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa neljään luokkaan 1) vähäinen, 2) kohtalainen, 3) suuri ja 4) erittäin suuri.

Abo Energy tulee arvioinnissaan johtopäätökseen voimaloiden melu ja maisemamuutoksesta: **Kohtalainen**. Kokonaisarvio muutoksen suuruudesta arvioitiin myös kohtalaiseksi. Ramboll hyödynsi samaa Imperia-menetelmää Päijät-Hämeen liiton tuulivoiman maisemavaikutusten arvioinnissa, jonka tuloksia hyödynnetään maakuntakaavan laadinnassa. Tulokset esiteltiin 28.11.2024. Tornimäen osalta tämä arviointi oli hyvin erilainen kuin Abo Energyn YVA-selostuksessa. Maiseman herkimiksi kohteiksi tunnistettiin Päijänne ja sen virkistyskäyttö, asuminen, kansallispuisto. Samoin vakituisen ja vapaa-ajan asumisen alueet sekä valtakunnalliset maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt, Evon virkistysalueet, maakunnalliset arvoalueet, luonnon ydinalueet ja osin erämainen luonto ja paikoin viljelyseutu. Tornimäen maisemavaikutusten merkittävyyden arvioinnissa kokonaisarvio muutoksen suuruudesta ja vaikutuksen merkittävydestä todettiin: **Suuri kielteinen**.

Merkittävimmän vaikutukset lähivaikutusalueella olivat Taruksen retkeilyalue, muut pienialaiset järvet sekä Autoisten kulttuurimaisemat. Kaukovaikutusalueella Päijänne, maisema-alue ja kansallispuisto. Laajimmat ja merkittävimmät vaikutukset koettiin Päijänteen alueelle, jossa näkyvyys on ihan hyvä tuulivoimala-alueen suuntaan. 4. Melumallennus Melumallinnuksella pyritään määrittämään etäisyyttä, kuinka lähelle asutusta voimaloita voidaan rakentaa. Monet kunnat ja kaupungit ovat määritelleet minimietäisyyden asutuksesta, yleisimmin 2 km, suojellakseen vaki- ja loma-asukkaiden

hyvinvointia . Näin ovat tehneet esim. Hollola ja Uusikaupunki. Sastamalan valtuusto vahvisti 21.2.2022 tuulivoimarakentamisen periaatteet ja asetti melumallennusarvoksi 35db (Normaalisti 40db) jota ei saa ylittää sekä päätti tilata hankekohtaisesti kaavoitusvaiheessa riippumattoman selvityksen. Sastamalan kaupungin mielestä toimijan selvitys melutasoista ei ole riittävä.

YVA-selostuksessa melumallennus on tehty voimalaitostyyppillä Vestas V172- 7.2MW. Tämän voimalaitoksen teho on 7.2MW ja roottorin halkaisija 172 m. Kyseisen voimalaitoksen melun lähtötaso on 106,90 dB. Tehdyn melumallennuksen voi kyseenalaistaa. Melumallennusta ei voitu tehdä tulevilla voimalatyypillä, sillä malli ei ole vielä tiedossa. Tuulivoimalan koon ja tehon kasvaessa myös melun lähtötasoarvo kasvaa (esim. merituulivoimalat). Isommalla melun lähtötasoarvolla 40dB melu olisi mittauksessa ylittynyt.

YVA selvitys oli laadittu 2,5v vanhoilla lausumilla, luonnonvarakeskus huomio esim. torninmäen läheisyydestä on tehty havaintoja suurpedoista (ilveksistä, karhuista ja susista) (luonnonvaratieto.luke.fi), joten tulisiko pyytää luonnonvara keskukselta uusi lausunto, joka olisi ajantasalla. ?

Digita lausuu:Antennitelevision vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää tutkia suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv-lähetysten näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijainti päätösten tekemistä. Onko tämä tehty ?

Finavia Oy lausuu: torninmäen tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmassa on todettu, että tuulivoimalalle tarvitaan lentoestelupa, jos ne sijoittuvat lentoasemien tai lentopaikkojen esterajoituspintojen alueelle. Finavia muistuttaa, että ilmailulain (864/2014) 158 §:n mukaan lentoesteluvan hakutarve voi määräytyä myös esteen korkeuden ja etäisyyden lentoasemasta perusteella. Torninmäen tuulivoimapuiston alue sijaitsee noin 60 km etäisyydellä lähimmästä lentoasemasta (Halli). Koska kohde sijaitsee yli 45 km etäisyydellä lentoasemasta, lentoestelupa tarvitaan maan- tai vedenpinnasta katsoen yli 60 m korkeuteen ulottuville esteille. Pitääkö tähän reagoita ?

Päijäthämeen pelastuslaitos on lausunut: torninmäen tuulivoimahankkeelle tulisi laatia tuulivoimaloiden jäävaara selvitys, tätä ei ole tehty, miksi ??

Esimerkiksi nämä asiat tulisi rakennus- ja ympäristölautakunnan huomioida lausuttaessa YVA selostuksesta. Täten ehdotan, että pidetään Maikin lausuma pohjana, mutta lisätään yllä mainitsemia asioita lausumaan.

Jos asiasta halutaan keskustella lisää, toivoisin että puheenjohtaja pyytää lautakunnan palaveriin tästä asiasta. Tiedän, että lausuman takaraja on maaliskuun loppuun, mutta siihen on mahdollista hakea lisääaikaa. Tämä mahdollistaisi tarkemman lausuman antamisen.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan jäsen

Jyrki Salonen.